

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**In catenam super Matthaei evangelio editam - Cod. Aug.
pap. 5**

Thomas <von Aquin, Heiliger>

[Reichenau], [15. Jahrh.]

Cap. XIII

[urn:nbn:de:bsz:31-84684](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-84684)

mentis instituit fabricam dixerim qui mente
rigidam coplanat ac cogitationes supbas
condit. **Hylarius** fabrica etiam hic erat
filius ferri igne vincens romi seculi v
tutem iudicio decoquentis massam q for
mancis forme opus utilitatis humane.
forma saluet corporis mris in diversa me
bris mstra et ad omnia eterne vite opa
fingentis. **Jeromius** Cum aut errent
impre no e mirandu si errent i scribis
unde subdit. Nomen mris eius dicitur
maia et freres eius iacobus et ioseph et
Symon et iudas et sorores eius none
oms apud nos s. **Jeromius** con. **Elon**
dia frateres dm hic appellant filij ma
tertere eius marie et hic e mris iacobi
et ioseph. i. maia e theophe uxor alpheri
et hoc dicitur e maia iacobi minoris. **Aug**
de quibus ewan. Non ergo mris est
dicitur ee frateres dm ex matris gne
quoscuq cognatos cu etia ex cognate
ioseph dicitur potuerit freres eius ab eis
qui illud prem dm ee arbitrant. **Hyla**
rius In honorat ergo dms a suis et
p dandam prudentiam et operandi vto
admirationem comouet non tamen credit
hic m nate dm agere et patere artis
quodam obprobrio late stime. Inter tot
ergo magnifica que gerebat corpus eius
contemplatores comouebant et adeo dicit
Vn hinc omnia ista sequit. Et sic standa
lizabant m eo. **Jeromius** Error iudeorum
e salus mris e et hereticorum qdempnatio.
In tm em tenebant hominem alium xpm
ut putarent filium fabri. **Crisostomus** In tuere
em xpi mansuetudine omnia eius e sed
cu multa mansuetudine rudit. Vn
sequit. Ihus aut dicit eis. Non est
pphetia sine honore nisi in ptra sua et
in domo sua. **Remigius** pphetam scripm
appellat ad et moys manifestat cu d
pphetam suscitabit deus de scribis mris
Et hic sciend est quia non solum xpus
qui e caput omni pphetar. sed etia ge
rias damel et ceteri minores pphete ma
iores et dignitatis sunt apud extraneos
q apud suos. **Jeromius** ppe modum em

natale est saluet cives pp tumbi i iude
non em considerant pncipia omni opca sed
fragilis recordant i fanas q non et ipi
p eisdem etatu gradus ad maturam etate
uenerunt. **Hylarius** In honorabilem
etia pphetam in ptra sua rudit. quia
in iudea eet usq ad crucis smas qdep
nandus. et quia penes solos iudeos si
deles dei vltus et ppter corp mcedulite
dms opibus vltus abstrinuit. Unde s
Et non fecit ibi vltus multas qpt m
credulitatem corp. **Jeromius** Non q
mcedulis illis face no potuit vltus
multas. sed q ne multas faciens vltu
tes cives mcedulos condemnaret. **Cr**
isostomus Si aut admiratio ei adueniebat
ex miraculis quare no multas fecit
Quia no ad ostentationem sua mspirabit
sed ad ea que alijs erant utilia hoc g
no pueniente de speoit q erat su
ipuls. ut no pena eis augetur. Cur g
uel pauca fecit signa ut no dicant
si utiq facta signa nos credidissimus
Jeromius p et etia aliter intelligi q
ihus deprecatur in domo et in ptra sua
h m pto iudeorum et ideo ibi pauca p
fecit ne penitus mcedulibiles fieret
auidia aut signa cotidie p aptos fecit
no tam in sanate corporis qua i auro
salute. **Sequitur Capitulum xiiii**
S illo tempore ut **Glossa** Quia sup
eivata andeant quomodo pphete xpi mi
racula calumpniant. canuues iudeas
h admirantes xpm cu contempnabat ac
fert mris per quid apimone ex audias
miraculis de xpo herodes concepat
Unde dicit. In illo tempore iudiuu he
rodes tetrarcha fama ihu. **Crisostomus**
Non absq ta h tynd eivata degnat
sed ut distas tyranis supbia et negliget
tiam. Nec em apnapiis didicit ei q
erant de xpo sed p q ptimi tynd.
Sicut etia multi qui in ptra b p
multa clare arcudati huius tarde ad
distut. quia no multas horid faciut
curam. **Aug** de consensu ewan dicit

autem ad eos nullo tempore nullo die
 uel in ipsa hora Nam et marcus h[ic] quide[m]
 et eodem modo dicit sed non eodem ordine Sed
 postquam discipulos ad predicand[um] misit nulla
 tamen facta narrate qua h[ic] consequens g[er]s[us]
 tu se intelligit cogent[ur] lucas etiam narra
 di cu[m] ordine tenet q[uod] et marcus nec ipse
 tamen res gestar[um] eunde[m] fuisse ordinem
 credi cogit. **Crisp[us]** Vide g[er]s[us] q[uod] mag[is]
 q[uod] e[st] u[er]us na[m] et de finitu Joh[ann]e hero
 des f[un]ditur et e[st] philozophatur
 Et id sequit[ur] Et ait pueris suis hic
 e[st] Joh[ann]es bapt[ista] ipse suscepit am[an]tius
 et id ueritate ap[er]t[is] meo **Vabanus**.
 Sed quanta e[st] in iudicia iudeo[rum] ex isto
 loco docem[us] Joh[ann]em em am[an]tius potuisse
 resurgere nullo attestante herodes alie[m]
 gen[er]a p[ro]m[er]uit. Iudei uo[] ex p[ar]te q[uod] p[ro]p[ter]
 corp[or]e p[ro]uocant no[n] resurrexiss[et] sed fir
 tim ablatu[m] se crede[m] maluit In quo t[er]m
 inat q[uod] p[ro]p[ter] e[st] am[an]tius gen[er]a ad
 credulitate[m] qua[m] iudeo[rum] **Jerom[us]**
 Quidd[am] aut[em] etiam factu[m] m[er]it[um] querit
 quare herodes ista suspicauit ut putat
 ioh[ann]em a m[er]itu[m] resurrexiss[et] quia[m] alie[m]
 erro[rum] nobis reddenda sit u[er]o aut ex
 his u[er]bis h[er]o[des] o[mn]ia[m] heresim[em] m[er]it[um]
 f[un]ditos que post multos am[an]tius artic
 los induerit corpora dicit aut[em] i[st]i
 at[em] cu[m] eo t[em]p[or]e quo ioh[ann]es decollatus est
 d[omi]n[us] p[ro]p[ter] an[im]a[m] **Vabanus** Vn
 aut[em] de u[er]e u[er]itate d[omi]n[us] p[ro]p[ter] q[uod] ma
 noris potencie p[ro]p[ter] sancti futuri cu[m] mor
 tuis resurrexiss[et] quid fieret cu[m] adhuc
 carnis in firmitate graua[n]t[ur] p[ro]p[ter]
 dicit Et id ueritate ap[er]t[is] in eo **Aug[ustinus] de**
concar e[st] u[er]a lucas aut[em] dicit Et ait
 herodes ioh[ann]em ego decollau[er]i quis est
 iste de quo ego audio talia Quia ergo
 hesitatem lucas g[er]m[en]orauit herodem
 intelligend[um] e[st] aut[em] p[ro]p[ter] hanc hesitatem
 confirmass[et] ma[ri]o suo q[uod] ab alijs dicebat
 cu[m] dixit p[ro]p[ter] suis sicut hic matheus
 narrat hic e[st] Joh[ann]es e[st] u[er]a i[st]a p[ro]
 nu[n]cia da p[ro]p[ter] h[er]o[des] uerba ut hesitante ad
 h[er]o[des] indicent p[ro]p[ter] q[uod] em mo[do] p[ro]m[er]uit
 p[ro]p[ter] ut aut[em] confirmat[ur] cu[m] ex alijs

u[er]bis accipiam[us] aut[em] adhuc hesitante[m]
 sicut lucas g[er]m[en]orauit **Vabanus** forte
 aut[em] querit aliquis quare dicit matheus
 nullo tempore audiuit herodes tetrarcha
 ut cu[m] longe sup[er]ius dicit quia mortuo
 herode tetrarcha est d[omi]n[us] ex egypto Sed h[ic]
 questio soluit[ur] si intelligat[ur] duos fuisse he
 rodes mortuo namq[ue] p[ro]p[ter] herode suc
 cessit ei archelaus filius eius qui p[ro]
 annos relinquit[ur] e[st] exilio apud viennam
 urbem galilee unde cepit augustus us
 sit diuidi illud regnu[m] in tetrarchias et
 tres p[ar]tes dedit filij[us] herodes iste ergo
 herodes qui ioh[ann]em decollauit e[st] filius
 maioris herodis sub quo d[omi]n[us] natus est
 Aut h[er]o[des] and[er]t[ur] o[mn]ia[m] addidit tetrarcha
Blosa Quia uero dicitur decemone
 r[um] ioh[ann]is cu[m] nichil de morte dixisset
 id ueritate et narrat qualie[m] obierit
Crisp[us] Et hanc h[er]o[des] nobis e[st] u[er]a
 no[n] p[ro]p[ter] inducat quia totu[m] studiu[m]
 ei fuit dicit de p[ro]p[ter] et nichil aliud nisi
 ad h[er]o[des] confite[re] deberet dicit ergo herodes
 em tenuit ioh[ann]em et alligauit eu[m] et
 posuit eu[m] in carcerem **Aug[ustinus] de concar e[st] u[er]a**
 lucas quidem non eodem ordine illud re
 cordat[ur] sed cu[m] bapt[is]m[us] quo d[omi]n[us] baptiza
 tus est in h[er]o[des] potuiss[et] intelligi ut
 narrat q[uod] multo p[ro]p[ter] factu[m] est Cu[m] em
 g[er]m[en]orauit istis u[er]ba de d[omi]n[us] q[uod] uenit
 labijs in manu eius p[ro]p[ter] q[uod] p[ro]p[ter] h[ic] subiecit
 q[uod] no[n] q[uod] factu[m] e[st] ioh[ann]es o[mn]ia[m] p[ro]p[ter]
 cu[m] g[er]m[en]orauit p[ro]p[ter] q[uod] baptizatus e[st] ioh[ann]es
 ipse illud in galilea et p[ro]p[ter] rediss[et] in iudea
 et ibi baptizass[et] circa iordanem anteq[uam]
 ioh[ann]es in carcerem missus est Sed nec
 matheus nec marcus eo ordine de ioh[ann]e
 in carcerem missu[m] in sua narra[ti]o[n]e posuit
 quo factu[m] app[er]t[is] in corp[or]e scriptis Nam
 ip[s]i dixeru[n]t tradito ioh[ann]e ioh[ann]e d[omi]n[us] ip[s]e
 in galilea et post multa q[uod] fecit ibi
 ex o[mn]i[n]e fame uenietis ad herodem
 de p[ro]p[ter] narrauit om[n]ia[m] que fuit de
 ioh[ann]e in iudea et o[mn]i[n]e Cuius aut[em] q[uod]
 positus sit in carcerem and[er]t[ur] cu[m] dicit p[ro]
 herodiadem uxorem frat[er]s sui dicebat

em illi iohes no licet tibi hec cam **Jer**
mm 9. Vetus narrat hystoria philippu
herodis maioris filiu fratri huius herodis
dixisse uxorem herodiade filia arethe
regis arabum. postea uo pcepit eum ex
artibus quibusda contra gentes simultatibz
tullisse filia sua et in dolorem poris ma
rta herodis in mmi eius impis capulasse
go iohes qui uenit missi et uirtute helve
eadem aucte qua ille artibz corrupuerat
et herabel arguit herode et herodiade
p illicitas nuptias fecit. et no licet
fite uirtute germano uxore eius dicit
malens pidiu apud regem qd ppter
adulacem ee memor pceptor dei **Crisp**
Non tunc uxor loquit sed uro eius
qm pncipalior erat hic forsitan em
legem iudeos tenebat et no iohes eu
ab adultio philuui sequit Et uictor
cu orate timuit pfm **Jeromms** Sed iocm
quidem apti uebat ppter iohem a quo
stebat curbus in ordine pntias baptiza
tas Sed amore amebat uxore ob ruz
ardorem ead dei pcepta neglexerat
Blosi Timor em dei corripit timorem
homi. differt. sed uoluntate no aufert
Vnde et audiores reddit ad amien
quos aliqui suspendit acmie. Die aut
natalis it. **Crisp** postquam narrauit
euuangelista mactacem iohis psequit
de occasione ipius dicens. Die aut na
talis herodis saltauit filia herodis Tme
du et placuit herodi it **Kaban** mltu
uenerim alud diem obfuisse natalis sui
nisi herodem et phonem ut quoz erat
pax impietas et una plempitas **Veni**
gus Et sciendum est qd consuetudo est
no solu diuitid sed etia pauperu mulieru
ita pudice filias suas maris ut uix ab
extraneis uideant. hec aut impudica
mulier impudice filia sua mltuuit
q no docuit pudorem sed saltacem nec
mna reprehendens e herodes qui oblitus
e damu sua ee aula regia qua pda
mulier fecat thaxu uide sequit
Et placuit herodi un ac uiamto pol

licitus e ei dare quodcuqz postulasset
ab eo. **Jeromms** Ego aut no ex ruz hero
dem q in utus et nolens p uiamtu ha
madiu fecit. quia ad huc forte mrauit. ut
future occasioms maxmas paret aliqn
p obuismandu fuisse se dicit. qd puz si
mris postulasset in huius fuit aut no
qd in se ergo repudiatus fuit qtempne
debut. **mypheta** **vsidorus** In malis qd
pmissis restitue fidem impia e pmissio
q scelere adimplet. Illud no e obpudu
sacrametu quo malu incaute pmittit. se
At illa pmonita amre sua da michi
mquit hic indisto caput iohis bapre.
Jeromms herodias em times ne hodes
aliqui respicet uel philippo fratri
fieret atqz allite nuptie repudio phien
mouet filia ut mris sua quiuo cap
iohis postulet. digno opo saltacis di
gm sanguis pmiu **Crisp** duplex aut
e hic puelle accusacio. et qm saltauit
et qm ita placuit ut occasione expetet
in mcedem. Vnde aut qualis crudelis
et qualis mollis e herodes p mra
mto obnoxu facit. Illam aut dniam
peticione constituit. Quia ergo puit
q ex eius peticoe malu euemebat. tris
tatus e. Vnde sequit. Et contristatus e
rex. Vtus em est et apud malos adm
raco et laudibus indigna e **Jeromms**
Vel aliter Consuetudinis scripturaz e
ut opinionem narret mltor hystoriaru
quo eo tompe ab omnibus credebat. Sic
iuseph ab ipa quoz uirgine maria apel
lat p ihu ita et mra herodes dicit
contristatus qd huc distubentes putabat.
dissimulato em metis tue et artifice ho
madiu tristitia pferelbat in facie. cu
leticia hret in mete. Sed ppter usura
du aut et ppter eos qui pnt recubebant
uipit dari. Scelus excusat mrameto
ut subortoe pietat mra fiet. Quia
subitit. Et ppter eos qui pnt distubebat
uult amre sceleris sui ee consertes ut
lux uros quiuo uenite epule de
ferr ent **Crisp** Si aut testes hre de

veracōnis fōmā dicit multo magis timu-
 iſſe oportebat cauſe inque occaſionis tā-
 tos teſtes hēre **Remigius** Sed in eo nūq̄
 peccatū factū ē cauſa maioris peccati Na
 quia libidinoſam voluntate nō continuit
 idcirco ad luxuriā uſq̄ puenit. Et quia
 luxuriā nō cohibuit ideo ad reatū homi-
 cidij deſcendit. Unde ſequit̄ ariſt q̄
 et decollauit iohē mērcē et allaicū ē
 caput eius mōſto. **Jeromius** Legimus
 Romāna hōſtōia flammā ducē rātorū
 paccibancz inota mētriale q̄ nūq̄ vi-
 diſſet ſedicit hamēm decollatū aſpenſo
 ſt ut reus quidā capitalis tēis t̄ qui
 hōs trūcarēt acenſoribus plimū curia
 q̄ epulas ſangm̄ omiſiūt et mortem
 quos noſoy homis maleus delicias p̄ſti-
 tit ut libido p̄ter et hominū m̄ſtent
 q̄nto ſelacior herodes et herodiades
 at puella q̄ ſalcauit m̄p̄atō ſangm̄is pe-
 cū caput p̄ſtēto. ut heat m̄p̄tate h̄n-
 gūa q̄ illatas nuprias arguebat et
 ut ſequit̄ Et dicit̄ ē puella et tulit m̄ri-
 ſue **Gloſa** ut heat m̄p̄tate h̄ngūaz
 q̄ illatas nuprias arguebat **Greg' 11°**
moz Sed nō ſine admiratōe grauiſ-
 ſima p̄pendo q̄ ille p̄ſtē p̄p̄. m̄tra
 m̄ris vterz impletus. quo m̄ter m̄-
 natos mulierz nemo maior ſuſcepit
 ab antiquis m̄rcē m̄tē. et p̄puelle
 ſaltu capite trūcat et v̄r tante ſau-
 tatis pro riſu turpū morit̄. Nūquid
 nō cōdōm̄s aliquid fuiſſe q̄ in eius vi-
 ta illa ſit deſpecta more terget. Ide-
 co deus ſuos ſc̄ p̄mit̄ t̄ m̄ ſeruis q̄
 videt quōs remunerat̄ t̄ ſim̄is. h̄nc
 go vnus quicq̄ colligat quid illi ſue pas-
 ſuri quōs reſbat ſi ſc̄ cruciat quōs
 amat **Greg' 11° moz** Neq̄at
 iohēs de confessione xpi ſed de uſne
 vitate reſp̄tūis acubuit ſed quā p̄
 ē vitas uſq̄ ad mortem p̄ xpo et pro
 uitate puenit ſequit̄. Et accedentes
 diſcipuli eius tulerūt corp̄ eius et
 ſepulcrūt illud. **Jeromius** In quo ipſo
 iohēs et ſaluatoris diſcipulos t̄ telli-

gē poſſima Narrat em̄ Joſephus vne-
 tum iohē m̄caſtellā m̄ceronta adductū
 ibi q̄ am̄tātū **Greg' 11°** ad narrat hōſtō
 ſepulcrū cū m̄ ſebastia urbe paleſtinae
 quidā ſamala dicta ē **Greg' 11°** m̄cēda aut
 qualiter diſcipuli iohēs iam magis ſamli-
 aros ſata ſunt ibi q̄ em̄ ſc̄ q̄ am̄tātū
 ei quōd factū ē de iohē Et venētes m̄-
 rāunt ibi t̄m̄ vnūq̄ d̄m̄tantes
 ad ipm̄ conſugiūt et ita paulatī p̄ cala-
 mitatōm̄ et reſp̄nſoz xpo diſpenſatā
 directi ſunt **hylarius** ariſtote aut iohēs
 paulatī ſōmā legis quā lex xpm̄ p̄di-
 cauit et iohēs p̄ſſus ex lege et
 ex lege xpm̄ p̄m̄tans herodes vero
 p̄ncēps ē p̄tī p̄ncēps ſubiecte ſibi vnū-
 ſtatū nomē cauſaz q̄ completit̄ q̄ohēs
 ergo herodem mouebat. ne ſub ſui ue-
 ſtem ſibi iūget̄. Sunt em̄ atq̄ erant
 duo p̄tī cauſationis et genatū. h̄y ḡ
 ſub ex ead̄ ſue h̄uāi ḡns pente ſc̄
 iſtaheoz lex admonēbat ne opa genatū
 et m̄ fidelitatem ſibi iūget̄ que ipſis
 tamq̄ comulo ſingulis amaris amēoz
 die aut natalis. v̄ v̄z **temporalis** cor-
 palid gaudy herodiadis filia ſaltat
 voluptas em̄ tamq̄ ex m̄ fidelitate ortū
 p̄ omē iſt' gaudia totis illecebris ſue
 cur ſibus offerēbat̄ cui ſc̄ ead̄ ſc̄
 m̄to venalem ipm̄ addidit. Sed p̄
 catis et ſeculi voluptatibz iſtite
 vite m̄nā vendiderūt. h̄ m̄ris ſue
 v̄ m̄ fidelitatem m̄ ſonctū orauit deſeri
 ſibi caput iohēs Sed p̄tūis bonū em̄
 quōd erat m̄ lege conſtūis voluptatis
 conditōibus non ſine p̄cūli ſui dola-
 concedit. Scit ſc̄ talem p̄ceptaz
 gloriā oportuiſſe concedē. Sed p̄tūis
 tamq̄ ſacram̄to coactz et p̄ncipū ad
 iacentū metu atq̄ ex̄o deprauatus
 et victus illecebris voluptatis meſtz
 obtempat. Agitur m̄ter velupia diſ-
 ſoluti p̄tī gaudia m̄ diſto caput iohēs
 deſert̄ dampno ſz legis voluptas

corporis et secularis luxus augetur. Igitur
per puellam ad misericordiam defertur ac si per bos
israhel et voluptati et in fidelitati sic gloriatur
ad dicitur. finitio igitur legis temporibus
et tunc iohannis sepulchris et discipuli eius res
gestas domino amicitiam ad eum sollicito ex
lego convenientes **Jeromius** vel aliter.
Nos usque hodie tenemus in capite iohannis
propheta iudeos populum qui caput prophetarum
et perdidit. **Vabamus** Sed et linguas
et vocem apud eos perdidit propheta **Pe
nngius** vel aliter decollatio iohannis.
Sicut in iohannis fama illius quae est
a ipso christo sicut exaltatio domini merito
signat perfectam fidem. Unde iohannes dicitur
illud oportet crescere me autem minui.
Quod tunc audisset ihesus **Glosa**
Saluator audita voce sui baptiste scis
sit in locum desertum. Unde sequitur. **Quod**
tunc audisset ihesus recessit inde in na
ucula in locum desertum scorpium. **Augustinus**
de consensu evan hic autem primo post
iohannis passionem evangelista factum ce
memorat. Unde post haec facta sunt
illa que primo narrata sunt quibus mo
tus herodes dixit hic est iohannes et illa
etiam posteriora debent intelligi quod he
rodem pertulit fama ut moueret et he
sitarer quibus. Nam iste est post de quo
audierat talia tunc iohannem ipse occidisset
Jeromius Non autem recessit in locum
desertum ut quidam arbitrantur timore
mortis sed proens in imitatio suus ne homi
nidium homicidio arguerent. vel in diem
passioe suae in itinere differens in quo pro
sacramentum immolandum est agnus et post
teros ardentium sanguine respicendi. Si
ue id recessit ut nobis preberet ex
temeritatis ultro se tradentium vitantes
quia non omnes eadem constantia persuevit
in tormentis qua se torquendos offerunt
Adhanc causam et malis loco peripit
tunc persecuti vos sunt in una ciuitate
fugite in aliam. Vel eleganter quod euangeli
non dicit fugit in locum desertum sed

recessit ut persecutores vitauit magis
quam timuit. Per et aliam obicam audito io
hannis metu recessisse in desertum locum. ut re
dentium preberet fidem **Crisostomus** vel ideo
scit quod plura humanis uult disperare
non dum tempore existente demerandi sua
manifesta deitatem. propter quod et disci
pulis dicit quod nulli dicitur quod ipse est
christus. Ideo autem prius ipse nomen quod fac
tum est ante nuntiaretur ei non recessit
ut demeraret per amara malnaculis uirtute
Non enim solo visu sed operibus credi no
lebat. Recedens uero non abiit in ciuitate
sed in desertum et nauigio ut nullus se
quatur. Turbe autem nec ita desistant
sed secuntur et nec quod gestum est de iohanne
eos tenent et non sequuntur. Et tunc audisset
turbe secute quod cum pedestres decem
tibus **Jeromius** Secute sunt per
desertum non in uicinis non in uehementibus
sed pro labore pedum ut ardore mentis
audirent. **Crisostomus** Et propter hoc statim re
tribucionem acceperunt. Unde sequitur. Et
exiens uidit turbam multam et in frustis
et eius et curauit languidos corpora. Et
si enim multa erat affectio corporum quae ciui
tates dimittebant et diligenter eum que
bant sed causam que ab ipso fiebant. omnes
studij supercedunt retribucionem. Ideo
quod tunc talis curacio magis ponit. Est
autem magna misericordia quod homines curat et
fidem non exoptat. **Hylandus** mystice
autem dei ubi lege finita nauis reston
dens etiam abiit in desertum desertum
Ysaia Peluca quippe quae facit israhel in na
ucula domine quicquidoms pectora trahit
turba autem haec audiens dominum de ciuitate
sequitur in desertum de synagoga iudeorum
ad ecclesiam tendens. quid uidentem in frustis
et omnes languore in firmitate quod
curat obsessas scilicet mentes et corpora
in fidelitatis uias ad intelligentiam no
ue predicacionis emendat. **Vabamus** Illud
quoque nondum quod postquam dominus in desertum ue
nit secute sunt eum turbe multe. Nam ante

venit et in solitudinem gentium ab uno
 in ipso colebat. **Jeromius** 9. Vel inquit
 aut civitates suas h' e' pristinas causa
 factas et valetates designavit. Egressus
 autem ihesus signavit q' turbe quidem huerunt
 eundi voluntatem. sed perveniendi vires
 non huerunt. Ideo saluator egreditur
 de loco suo et obviam progreditur. Vespere autem
 facta est **Crisostomus** Turbas fidem ostendit qd
 dum etiam fame patientes expectabant
 usq' ad vesperam. et id sequitur Vespere autem
 facto accesserunt ad eum discipuli eius di
 centes deservit locus et hora iam
 perierunt. Cibaturus quidem eos dominus ex
 peccat rogari q' ubiq' non in silens
 par ad miracula sed vocatus id autem
 nullus de turba accedit. Venabantur
 enim cum habundantia. et nec famis sen
 su accipiebant amorem instantiae sed nec
 discipuli accedentes dicunt. Ciba eos.
 Adhuc enim in p'fatis erant dispositi. sed
 dicunt deservit locus. Ad enim videbat
 iudeis. heremo est miraculum tu dicent
 Numquid potest parere meso modesto h' e'
 et prope ostendit. propter hoc autem in de
 servit eos dicit. ut sine omni suspitione
 sic h' miraculum et nullus est in eo
 castello aliquo prope existenti in fr' aliq'
 ad mesam. Sed quibus desertus sit lo
 cus. in qui mittit orbem turp' adest
 et si hora iam perierit ut dicitur tamen qui non
 erat suppositus loquebat. Et quibus di
 scipulos dominus multos firmos tenuit
 tamen in tanta in p'fatis erant. q' nec
 de pambus fructus erat potant estimare
 re. Unde subdit Dimittite turbas ut
 autem in castella emant sibi estas vide
 autem magis famam Non enim statim dixit
 eis Ego cibabo eos Nec enim hoc
 facile susceperunt sed subdit. Ihesus
 autem dixit eis. non habet necesse dare
 illis vos manducare. **Jeromius** 9. In q'
 provocat aptos ad fractionem panis ut
 illis se non habere te stanabz magnitudo sig
 norum fiet **Augustinus de civitate dei** 18. p'f

autem mox si dominus secundum narrationem iohannis
 prospectis turbis que fuerunt a philippo. unde
 illis esse dari possent. quod sit unde philippus
 mattheus narrat. prius dixisse dominus discipulos
 ut dimittent turbas quo possent alimeta
 emere de proximis locis. intelligitur ergo
 per haec verba dominus in se posse multitudine
 dixisse philippo quod iohannes commemorat
 athenis autem et alij propter miserunt. Et
 dicit in talibus quibus nemine moveri
 oportet cum ab aliquo orantibus dicit
 qd ab illo pretermittit. **Crisostomus** discipuli
 vero nec per promissa verba dicit sed adhuc
 ut homini locunt. Unde sequitur. Viderunt
 ei. Non hemus hic nisi quatuor panes
 duos pisces. Ad discipulos autem in his disci
 pulorum phiam qualiter contempserunt
 estam. vii. enim existentes quatuor panes
 habebant et duos pisces. Contemptibilia
 enim eis erant corporalia et spiritualibus
 possidebant. Quia igitur discipuli adhuc
 ad terram traherentur in dominus inducit in
 cipit que ab ipso erant. Unde sequitur
 Qui ait illis afferte mi illos huc. pro
 quod autem non facit panes ex meso
 qui turbas pascat ut silicet observat
 marcionis et manichei os qui inanis
 alienat adeo et pro opera doccat oia
 que videntur eius opera et recreationes
 sicut ostendat quod ipse est qui fructus tradi
 dit qui dixit athenis terra germet
 herbas viventes. nec enim hoc minus
 est. Non enim minus est de quibus panibus facere
 panes tantos et de piscibus similiter. qd
 de terra ducit fructus et ab aquis repti
 lia et alia avata. qd de mirabat eum
 dominus esse terre et maris ad optes autem eru
 dit discipulorum exemplo quod et si pauca
 huerunt oportet ea tribuere indigentibus
 Iusti namque discipuli afferte quatuor panes
 non dicunt. unde mitigabimus famem nostram
 sed obediunt confestim. Unde sequitur. Et cum
 lapsisset turba discipulis super semem
 semem acceptis quatuor panibus et duobus
 piscibus aspiciens in caelum benedixit et
 fregit. Quare autem accepit in caelum

et bndipit. Ad portabat namqz credi deo
qm apre est. et qm ei equalis est. cqlitate
demrabat cu ptate amnd face. apre aut
de se mirabat per hoc q ad ipm omnia ve
ferens faciebat in uocans cu que fiebat
et id vtruzqz ondat mit quide ptate. mit
aut orans miracula facit. Deinde conside
randu e qm in minoribus quide respicit
mcelu in maioribus aut cu ptate omnia
facit. Qm em pced dnm st mortuos
sustituit mare refrenauit. occulta cordu
redarguit oculos candidit cca nati que
solus dei sunt neqzuid videtur orans
Qm mit panes multiplicau fecit q hys
omibus nms e. tuc respicit mcelu ut
distas qm in minoribus no aliude vtruz
he qud apre. Simul aut erudit nos
no pus tange mesam donec gras ego
rimqz ei qui tibu dat nobis ppt hoc
etia et mcelu respicit. alioz em mlti
p exempla hebant discipuli hys autem
milla **Jeromius** frangente aut dno se
mmaru sit aboz. Si em fuissent mte
gru et no in frusta discepti et no di
uisi in mltiplicem ptege tanta mltitu
dine ale non potant. Turbe aut adno
p aptas alimta suscipuit. vnde sequit
Et dedit discipulis panes discepti aut
turbe **Crisp** in quo quide non solum
cos honorauit sed voluit ut he miraculo
sto non increduli stant nec obliuiscant
eius cu pterit manibus apis restantibz
Deo q turbas dimittit ff pus famis se
sim accipe et discipulos accedo et mltroga
re et ab ipis accepit panes ut multa
eant testimonia eius q fiebat. et mltas
rememoraciones hrent miraculi. E hoc
aut q nihil amplius q panes et pites
eis dedit. et e hoc q omibz quiter cad
apposuit. humilitatem p symonia et calitate
qua omnia estimarent quia eos erudit
q et alioz eos docuit. cu sup feni eos
distambe fecit. Non em nutre plid co
pora volebat sed et aiam erudire pa
nes aut et pites in discipuloz manibz
augebant. vnde sequit. Et manduca
unt omis et saturati st. Sed nec usqz

adhc stetit miraculo. sed et sup hmdad
fecit. no panes integros sed fragmenta
ut ondat qm illi panes naz qntu reliqe
erant et ut absentes distant quod factu
e et ut nullus qd factu e estimet ee fan
tastam. vnde sequit. Et tulerat reliqas
xij cophmos plenos fragmentoz. **Jeromius**
vnuquisqz em aptoz de reliquis salua
toris implet cophmu suu ut ex reliquis
doccat veros fuisse panes qui multipli
cati **Crisp** ppter hac em xij cophmos
sup habundare fecit ut et iudas suu co
phmu portaret. Accipiens aut fragme
ta dedit discipulis et no tnebis. q adhuc
mptus dispoite erat q discipuli qno
mny aut qnz panu et comedenau vtruz
qnz mltu multatudo e. vnde sequit.
manducantiu aut fuit mis qnz mlti
vtruz exceptis mulieribz et puulis **Cri
sp** hoc em erat plebis maxima laus
qm mulieres et vni astabant qn
hce reliquie erant **hilarius** Non
aut qnz panes multiplicari mltures
sed fragmenta succedut et q
tit domde materies nestio vtruz ime
sary loco aut i smmentu manibz **Vaba
mus**. hoc aut miracula scripturus
iohcs pmsit. quia q pmsit eet pasta
matheus vñ et marcus h mltis iohc
otimio factu ee q memorant. vnde
colligit i mmente pastali plempite
fuisse decollatu. et ano post sequete
cu pastale tpus rediret misteru dm
ce passoms ee completu **Jeromius**
Qm aut hec plena misteris st
h em fact dno no mane. no midie
sed vespe qn sol iusticie occubuit **Va
migus** p vesperu em inors dm de
signat. quia postqua ille verus sol in
ara truet occubuit famelicos paauit
vel post vespm seculi ultra etas de
signat. in qua filius dei veniens tur
bas in se credentiu refecit **Vabamus**
Qz aut discipuli rogant dnm ut
dmi etat turbas ut enant sibi aboz
p ca stella signat fastidia iudeoz con
turbas genau. quos iudicabant magis

aptos ut prant sibi cibid in quietis
 phas qd dicitur libere utent paschyla
rus Sed dicitur respondit. Non hnt nax
 ire andens eos quibus modet venalis
 doctne cibo no egere. neqz nctate hie
 regredi ad uideam cibid qz merca. ubet
 qz aptis ut estam darent. Numquid aut
 ignorabat no ce qd dari possit. sed
 erat omis typica rd explicanda No
 du em aptis concessit erat ad uite etne
 cibid celestem panem pferre ac mstrae
 quoru responsio ad prialis mtelligen
 ordme tendit. qua ad huc sub quibz
 panibus i qzqz libris legis gmebanz
 et pstru duoz i pphetas et iohis
 pdicombz alebant. **Tabanus** vel
 p duos pscos pphas et psalmos hec
 tatu om vetus testamtu m hys tbus
 complet. lege pphetis et psalmis **hy**
larius h' igit pmit quia m hys adh
 erant apti obtulerut. Sed ex hys
 euangelioz pdicatio m maiore vnt
 sue habundantia recitat. dicitur p qz h
 sup femi aptus iubet no ra mtra ractis
 sed lege suffultus et tamqz tre feno
 strabus opis su amissusqz sub ster
 mt. **Jeromus** vel distube iubent
 super femi et stdm aliud civtam p qzqz
 genos et centenos ut postqz calcavit
 carne sua et scali voluptates qz arens
 femi sibi subiecit tuc p qinquagenay
 mu pmar ad pfectu centesmi mu cul
 men ascendit. dicit ad celu ut illuc
 dirigendos oculos doceat frangit aut
 lep cu pphetis et m eius medio pferu
 tur misteria ut quod mtegru no alebat
 diuisim mptes alat genau milituez.
hylarius dant aut aptis panes. qz
 p eos erant dme qz dona reddenda
 Idem aut edentul mis movent qui fu
 turz orat suat creditoz. Nam sicut i
 libro actu gmet ex istis pti m fir
 mtate. vroz qzqz milia crediderut
Jeromus Comedit aut v. milia
 vroz qui m pfectu vroz credunt au
 lieres aut et puile sepus fragilis et
 etas minor nno mdigni sunt. Unde

m nioz libro sui milies et puuli et
 uulgus ignobile absqz mlo ptermittit. **Tabanus**
 Turbis aut esurientibus no nou
 ercat cibua. sed acceptis qz hebat diste
 bndio it. qui remens carne no talia
 qz predicta sed legis et pphetas scripta
 mstis grauda ce demtat. aliud aut
 sup est turbis adisapulis tollit quia sa
 rucora msta que arudibus capi noqut
 no sint negligent henda sed apy aptis
 qui p cophmos xij signant et ab coza
 successibus diligenter mquirenda. Co
 phmis em suilia opera agunt. et deus
 firma mudi elegit ut confmdat fortia
 Atqz aut milia p v sepius corpis
 hij p qui m scilla hitu opoibus rec
 uti nouit. Et statim copulit ihus is
Crisp Diligentem exaucom corp que
 facta erant trade volens eos qui pmis
 sim signu uiderant uspe ase separi.
 quia et si pns ussus fuisse fantastice
 et no m vitate fecisse miraculu no in
 et absens et io dicit. Et statim opulit
 ihus discipulos astendo m nauicula
 et pcede cu transiret donec dimittet
 turbas. **Jeromus** Quo smone ondit
 m uicos eos adno recessisse du amde
 pceptois ne ad puctu quide tpris abeo
 volue spari. **Crisp** Considerand est
 aut qz cu dno magna operat dimittit
 turbas docens nos msp glolaz militau
 dmis persequi nec attrahere militau
 dmem et ita docet no debere turbis
 nos omite gmeue. neqz fugere militez
 semp sed alituz utilie facere et id se
 . Et dimissa turba ascendit m monte
 plus orare in quo nos docet quia so
 litudo bona est tu nos deu mtpollac
 opteat. pti ho etia ad desertu uadit
 et ibi p noctat du orat erudice nos
 m orde tranquillitate quere et atpe
 et aloco. **Jeromus** Et aut ascendit
 plus orare no ad eu referas qui de
 qzqz panibus v milia homi facieuit
 sed ad eu qui audita morte iohis pces
 sit m solitudinem no qo psona dm

scimus sed quo opera eius inter deum
et hominem quod diuisa sunt. **Aug⁹ de conspu
civili.** post autem hoc iudei contrarium quod ma
thaeus dimissis turbis cum dicit ascendere
in montem ut illic solus oraret. **Iohes** at
in monte fuisse cum eisdem turbis pauit.
Sed cum et ipse iohes dicit post illud mi
raculum fugisse cum in monte ne a turbis
tenetur. que cum volebat facere regem.
vix manifestum est quod de monte implam
ta descendit. quoniam illi panes ministrati
sunt. Nec illud repugnat quod matheus
dicit. Ascendit in montem solus orare.
Iohes autem cum cognouisset inquit quia
venturi essent ut facerent eum regem fug
it in monte ipse solus. **Nep⁹ em** tunc
orandi gratia est causa fugiendi. quoniam
quidem et dominus hinc docet hanc esse nob
tam magnam orandi. quoniam est causa fugiendi.
Nec illud aduersum est quod matheus per
eum dicit. missis discipulis ascendere
in nauicula ac deinde dimissis turbis
ascendisse in montem solus orare. **Iohes**
vero prius eum fugisse commemorat in mon
te ac deinde. ut aut sero factum est
inquit descendit discipuli eius ad ma
re et cum ascendissent nauem. Quis
enim non videat hoc recapitulando iohes
postea dixisse factum ad discipulos quia
ihesus iusserat antequam fugisset in montem.
Jerom⁹ **Ecce** autem quod in uita et retri
tantes apostoli ad domino recesserunt. ne illo
absente nauis fragia sustinent. Sequitur
enim vespe autem factum solus erat ibi. i.
in monte. Nauicula autem in medio ma
ris iactabat fluctibus erat enim uentus
contrarius. **Cris⁹** **Pursus** autem discipuli
tempestatem sustinet sicut et prius.
Sed tunc quidem hentes eum in nauigio
habet passus sunt. nunc autem soli exsiste
tes. paulatim enim ad maiora eos ducit
et ad ferendum omnia uoluit in struit. **Je
rom⁹** **Domino** quidem in montis cacu
mine quomodo stetit uentus grauis
uicium et turbat mare et perditant
apostoli et tam diu in montem nauis fragium
prosequuntur quod diu ihesus non ueniat. **Cris⁹**

Tota autem nocte dimittit eos fluctuati
erigens eos cor post timorem in manu sui
desiderium eos in mittes et in memoriam
tunc propter hoc non confidit eis aspicit
unde sequitur. **Statim** autem angustia noctis
uenit ad eos ambulans super mare. **Jerom⁹**
Statim enim et uigilie militares intra ho
rarum spatia diuidunt. **Statim** ergo dicit quia
uigilia uenisse ad eos ostendit tota nocte
periculatos. **Cris⁹** **Statim** enim nos non cito
solucam inquit aduenientium malorum sed
ferre ea quae contingunt. **Statim** autem
putantur erui tunc mensuris et timor. **Statim**
sequitur. **Et** uidentes eum super mareambu
lante turbati sunt dicentes. quia fantasma
est et timore clamant. **Statim** enim hoc
dominus facit cum solucum sit mala aliquid dif
ficilia et terribilia inducat. **Statim** enim non est
longo tempore temptatum. ad faciendum peragendum
iustorum uolens amplius eos lucrum auget
eorum certamina quod in abraham fecit ultimum
certamine temptatum filii ponens. **Jerom⁹**
Confusus autem clamor et in tanta uox ma
gnum timoris indicium est. **Statim** autem uox mar
tionis et matthei dominus non est natus
ex uirgine sed uisus in fantasmate quod
nisi apostoli timent ne fantasma uideat.
Cris⁹ **Statim** ergo non prius se reuelauit
discipulis donec clamant. **Statim** enim
magis intendebat timor timor tanto
magis letati sunt in eius presentia. **Statim**
sequitur. **Statim** quod ihesus locutus est eis dicens
habete fiduciam ego sum nolite timere. **Statim**
autem uisus et timore soluit et fiduciam
prospexit. **Jerom⁹** **Statim** autem dicit ego si
nec subiugit quid sit uox ex uoce sibi
noctis patant eum intelligere. qui per obscuram
noctis tenebras loquebatur uel ipsum esse
scire patant quod locutus ad moysen nouant
hoc dicens filiis israel qui est inquit me
ad uos in omnibus aut locis aduentus
fidei inuenit petrus. **Statim** igitur fidei
ardore quo semper inquit quos tacentibus
certis credit se posse facere per uoluntate
magis quod non patat per naturam. **Statim**
sequitur. **Statim** autem petrus dicit.
Domine si tu es iube me uenire ad te

sup aq̄s q̄i p̄ccet tu p̄ape et illico p̄
 lidabunt. vnde et laue fiet corpus quod
 est graue e **Auḡ de vrb̄ d̄m** No em
 possim h̄ in me sed mte agnauit pet̄s
 quid sibi cet ase. quid ab illo. auis volute
 se reddidit poss̄. qd̄ nulla h̄ia in finitas
 possit **Cris̄** vnde aut̄ q̄ntus est ser-
 uor q̄nta fides. Non dixit ora. et de
 prare. sed iube. No em solu reddidit
 qm̄ pt̄ op̄is p̄ ambulac̄ sup̄ mae. sed qm̄
 pt̄ et alios induc̄ et t̄cupisat̄ uelocit̄
 adūre. hoc em̄ tam que s̄iut p̄ter
 amor̄m solu. non solu p̄ter op̄ent̄
 Non em̄ dixit iube me ire sup̄ aq̄s
 sed iube me venire ad te. Patet aut̄
 q̄ tu i nauicula sup̄ p̄oico d̄ndit q̄
 d̄nat̄u mai. m̄e. admirabilis s̄gm̄ eos
 d̄ndit vnde d̄nt̄ At ille ait veni et
 descendens petrus denauicula ambula-
 bat sup̄ aquas vt̄ ueniret ad ihm̄.
Jerom̄ Qui putant d̄m corp̄ idco
 no ce uers̄ quia sup̄ molles aquas q̄
 molle et aereū m̄cesserit. r̄ndant̄
 q̄s ambulauit petrus que v̄t̄q̄ uer̄d̄
 hom̄em no negabunt **Yabanus** dem̄q̄
 theodora scripsit cor̄le pond̄ no h̄iis
 sedim̄ p̄dm̄ carnem sed absq̄ pond̄e
 sup̄ mate ambulasse. Sed cont̄ra fides
 catholica p̄dicat̄ Nam dyom̄s d̄nt̄ q̄
 non in sup̄ p̄d̄bz̄ corporale pond̄ h̄i-
 tibz̄ et mat̄iale on̄ deambulabat sup̄
 v̄dam. **Cris̄** Petrus aut̄ quod maḡ
 e sup̄ans saluet̄ v̄das m̄is amm̄ ori-
 turbat̄ s̄z̄ a uenti impulsu vnde seqū
 videns aut̄ uent̄ ualid̄ ueniente
 timuit̄ Talis e em̄ nat̄ h̄iana ut
 multo t̄es i maḡis uet̄ se h̄ns i m̄-
 noribus r̄phendit̄. hoc aut̄ q̄ petrus
 timuit̄ differenciã dem̄bat̄ d̄sap̄ti
 et maḡi sed et alios d̄sapulos maḡa
 bat̄ Si em̄ in duobz̄ s̄iatis s̄ss̄is
 add̄optam̄ molestati s̄mt̄ nulgo maḡ
 hit̄ molestati fuissent non d̄u em̄ erat̄
 sp̄itu pl̄m̄. postea uo sp̄uales effecti
 ubiq̄ petrus p̄mat̄ concedit̄ et in
 conc̄ombz̄ cū p̄mittit̄ **Jerom̄** Pau-

lulu etid̄ relinquit̄ temptac̄m̄ ut au-
 ḡat̄ fides et intelligat̄ se no facultate
 postulat̄is sed potencia d̄m̄ q̄suat̄.
 At debat̄ em̄ m̄ aco eius fides. sed h̄iana
 fragilitas m̄p̄f̄m̄d̄i traherat̄ **August̄**
de uibz̄ d̄m̄ p̄sumpsit̄ ergo petrus de
 d̄no d̄n̄ titubauit ut homo sed rediit ad
 d̄m̄ vnde sequit̄ Et t̄i c̄p̄ss̄et̄ m̄er̄ge
 clamauit dicens d̄ne salua me fac.
 N̄m̄p̄ aut̄ d̄no titubantem derelinquit̄
 que auduit̄ in uocante. vnde sequit̄
 Et t̄m̄uo ih̄us ex tendens manū apphen-
 dit̄ eū. **Cris̄** q̄deo aut̄ no in uoyit̄
 uentis que ster̄e. sed ex tendens manū
 apphendit̄ eū. qm̄ illius fidei op̄us cat̄
 qm̄ em̄ q̄ anobis p̄ d̄f̄c̄ant̄. h̄ic aut̄
 adeo p̄stant̄ ut igit̄ m̄aret̄ qm̄ n̄
 uenti in miss̄o sed illius modica creduli-
 tas paul̄o op̄abat̄ Subdit̄ Et ait illi
 modice fidei quare dubitasti In quo.
 manifestat̄ q̄ nec uentis nate potius
 set̄ si fides coma fuisset. Sicut̄ aut̄em
 pullu an̄ t̄p̄is ex̄m̄do ex̄c̄m̄t̄ et casu
 r̄u mater alis portans r̄ursus ad ind̄u
 rediit̄ ata et op̄us fecit̄. Vn̄ p̄.
 Et t̄i astendisset̄ in nauicula cessauit
 uentis / Qui aut̄ erant̄ in nauicula
 uenit̄ et adorauit̄ eū d̄ict̄es Vere-
 filius dei es **Yabanus** Quod quide
 de nautis intelligend̄ est s̄ue de capt̄
Cris̄ vnde aut̄ qualiter paul̄ati ad
 id quod ē excelsus v̄m̄ip̄s d̄ucebat̄
 Sup̄ra em̄ m̄cepauit̄ mate N̄m̄ aut̄
 maḡ d̄t̄ite sua de m̄at̄ sup̄ mare a-
 bulando et alij hoc idem̄ face iubendo
 et p̄dicantem saluando q̄deo q̄ d̄ice-
 bant̄ ei Vere filius dei es quod sup̄
 no d̄ixerant̄. **Jerom̄** Si go ad
 v̄m̄i s̄gm̄ tranquillitate m̄is reddita
 que post̄ nimias p̄cellas m̄d̄u. et casu
 fiā solet̄ naut̄e atq̄ rector̄es uo fi-
 lii dei confiten̄ tur arrius ip̄m̄ i c̄tra
 p̄dicat̄ creatur̄ **Auḡ de vrb̄ d̄m̄**
 an̄st̄ice aut̄ mons alac̄udo ē quid aut̄
 alac̄us celo in h̄ m̄udo. Quis uo in
 celū astendit̄ nouit̄ fides m̄a. Cur
 aut̄ plus. quia nemo astendit̄ i celū

msi qui de celo descendit. Quia et
in fine venit et nos in celum leuauit
etiam tunc solus ascendit quia caput est
corpe suo et unus xpus. Nunc tamen so-
lu caput ascendit. Ascendit autem orate
quia ascendit ad patrem pro nobis interpellat
hilarius vel quod respere plus est
solitudinem suam in tempore passionis audit
etiam trepidatione dilapsis. **per omnia** de-
scendit etiam in montem quia turba ad
sublimia sequi non potest nisi docuit eam
iuxta mare in littore. **Augustinus de v-**
lib. dñi Vmptm dñi xpus orat et exel-
so nauicula turba magnis fluctibus in-
fundo. Et quia in surgunt fluctus potest
illa nauicula turbam. Sed quia xpus
orat non potest magis nauicula quippe ista
etiam cogitare turbulentum mare hoc
seculo. **hilarius** Quia autem nauem ostende
discipulos iubet et ire transiit dñi
turbas ipse dimittit et dimissis turbis
ascendit in montem orat et intra etiam
iubet et per seculum ferri usque in id tempus
quo relinens munditatis aduentu ipse
omni qui existit erit reliquos salutem
reddat eiusque peccata dimittat dimisso
que eo uel in celeste regno potius admis-
so agens deo pro gratia gloria eius et
maiestate consistat. Sed inter hoc dñi
vento ac mari differunt et totis seculi
motibus in medio spiritu aduersante lactant
Augustinus de vrbis dñi Quia enim aliquis ma-
pit voluntatis maxime peccatis per-
secutione indicat etiam super nauicula
tibi grandis nauicula surgit. **Vaba-**
mus Vel benedicit quia natus erat
in medio mari et ipse plus in terra
quia non iniqua etiam tantis pressuris
et afflictis ut dñs ea deseruisse videt
ad tempus. **Augustinus de vrbis dñi** Venit
autem dñs ad visitandos discipulos su-
os quia turbabantur in porta vigilia
noctis. i. extrema parte noctis. Vigilia
enim una tres horas habet per hoc
nox quatuor vigilias habet. **hilarius**

Prima ergo vigilia fuit legis. secunda prophete-
taria. tertia corporalis aduentus. quarta
reditu daltatis. **Augustinus de vrbis dñi**
Quia autem vigilia noctis habet e penes in
nocte finita veniet in fine seculi iniqui-
tatis nocte transacta adiudicandi. Vi-
uos et mortuos. Venit autem mirabilis
surgere enim fluctus. sed calcabantur
quocumque enim peccata seculi consurgat
pmit caput non caput. **hilarius**
Veniet autem xpus in fine in veniet
etiam fessam et an xpi spiritum et totius
seculi motibus tractam. Et quia de
an xpi consuetudine ad omnes tempta-
tioni nouitate solliciti erant etiam ad
dñm aduentum expauescent falsas res
ymagines metuentes sed bonus dñs
timorem repellit dicens ego sum. Et
aduentus sui fide metum naufragii in-
mictis repellit. **Augustinus de vrbis dñi**
Vel quod dixerunt discipuli fantasma esse
signat quod quidam quiescerunt deo de
xpi aduentu dubitauerunt. Quia autem petrus
implorat ad dñm auxilium ne mergatur
signat quibusdam tribulationibus etiam per
ultima persecutione turbatum in etiam per
paulus signat dicens Saluus erit
sic enim qui pignem. **hilarius** Vel quod
petrus ex omni conspectu in nauis
mundo responde audet et iubet sibi ut
supraquas addim ueniat predicat passio-
nis hunc voluntate. designat affectum
tunc vestigium dñi inherens ad contemp-
nendam mortem conatus est. sed in fir-
mitate future temptacionis timiditas
eius audit. Per metum enim mortis
usque ad negandi mentate conatus est.
Clamor autem eius pro me sue genitrix est
Vabamus Respexit et ad primam quod
uertit. manum extendit et indulgen-
tia tribuit. et sic discipulo salutem
inuenit quia non est volentis neque
currentis sed in presentis dei. **hilarius**
Quia autem trepidanti petro virtutem pro-
ueniendi ad se dñs non dicit sed manu

apprehensim sustinuit hec e ro solus
 em passiva p amibus omia pta solue
 bat nec pta admittit quicquid omni p
 tati prestat ab uno. **Aug** In uno etia
 apto. i. Petro mordine apto pmo z
 ptpuo i quo figurabat etia vtrius ge
 nus pgnit fuit. i. in firmi m ho q super
 aquas ambulavit i firmi m ho q dubita
 uit Nam et vnicuiq sua cupiditas ten
 pestas est. Amas deu ambulas sup mac
 sub pedibus tuis e seculi timor. Amas
 secula ab sebet te. sed cu fluctuat i
 cupiditate cor tuu ut vnicuiq sua cupi
 ditatem i uoca xpi diuinitate. **Fabian**
 Adeit aut dne si spitis temptatomi
 pculis pteccatomi tue fiducia tribuat
 et h diluculo appmante. Cu em huc
 fragilitas pssuris obsta suarid vniu
 puitatem considerat erga se tenebb
 tenit cu mente ad fixatemi p p dui
 exopte repente oportad luciferi aspiciat
 qui tota vglia matutina illuat. Nec
 miru si ascendente i nauicula dne de
 tuis cessauit. In quocunq eius corde dne
 pgram adest moys vniusa bella quie
 scunt. **Iulianus** d'ensu em xpi
 i naui ventu et mare ce sedatu p
 clatatis suo redit etia etia pax z
 tranquillitas indicat et quia tue man
 festas adueniet rre admittentes vni
 uersp locuti s. Vere filius dei es. Co
 fessio em vniuspae tue absoluta et pub
 lica cit dei filiu no iam in hilitate
 copca. sed in gloria celesti pace etia e
 reddidisse. **Aug** de q'ibus civi' sig
 em clatatem eius tue manifestam
 futura per spem iam uidentibz qui p
 fidem mte ambulant. Et ad trans
 fretasset. **Vernigius** Narrauit su
 p'us euanta dnm uspsse discipulos
 suos ascende in nauicula et pcedere
 cu transfretu. Nunc aut incepta mte
 rae p seuerans dicit quo transfreta
 do puenit dicens Et cu transfretas
 set venerit mtra genesar. **Fa**

banus Terra genesar iuxta stagnu
 genesar. alaci ipius nata nome tra
 gens qua trispanabz aquis de seipo sibi
 opacare amia phibet. Breco em vocato
 q genesar sibi aut dicit. **Crisp** no
 stat aut euanta et p9 milia epus
 ad ptes illas xpus venerat. Et ro p
 Et cu cognouissent eu vna loci illius
 miserat vniu p regione illa. **Jerom**
 Cognouit aut eu timore no facie
 uel certe p signoz magnitudine q pa
 trabat mptis vltu plims notus erat
 Et vdeqnta fides p homi tre gene
 sar. ut non pntid em salute g'tenti
 sint sed mittant ad alias paruitu
 truitates. **Crisp** Nam em similit ut
 pus ad domos eu traherant et tactu
 manus inquirebant sed cu maiori fide
 eu allucebant. vnde sequit. Et ob
 tulerut ei amib male hentes et roga
 uerut eu ut ead simbra vestimenta eu
 tanget. mulier em q fluxid sangnis
 patiebat. vniu pas hanc sapiam
 docuit ut saluet tangendo simbra
 vestimenta xpi saluarent. patet ead
 q xpus quo xpus absens fuit non
 sola fidem corz no dispuit sed et
 maiorem reddidit cuius vtrite am
 saluati sint. Et ro sequit. Et quicu
 q tetigit salui fa s. **Jerom**
 Si aut strems quid m mra lingua
 resonat genesar. intelligemus
 quomo ihus p tyrid apto et na
 uis etia de p'rauo naufragio li
 baram traducat ad lictus et m tra
 quillissimo portu faciat requiescere
Fabianus Genesar em inceptat
 ortus pnapud. Cu aut plena nob
 tribuet tranquillitas qn padisi p
 xpm nobis repituet hereditas ac
 pme stole isarditas. **Iulianus** vel
 aliter smas legis tempibz et op'it
 qnq milibz vna mtra etiam collo
 cans id ecedentiu p'itid occit. ia
 ipe ex lege p'fidem saluus reliquis

ex suis in firmos egrotosq; offerunt dno
oblato q; fimbrias vestimentoꝝ continge
optabant sum p fidem futur. Sed ut ex
veste tate fimbrie ita ex dno nro ihu
xpo spūs scti vntus exiit q; optis data
ipis tate quas tamē ex eod corpore ex
sistibus salutem hys qui ottinge cupiūt
subministrant. **Jeromius** vel fimbriaꝝ
vestimenti eius mīmū mandata intel
lige quod qui transgressus sūt mīmū vo
cabit miragno celoz ad assumptoz cor
pis p quod venimus ad iudicium dei **Criso**
Los autē non sōla fimbria aut vestim
tu xpi habent sed etiā corpus eius
ut comedamus. Si q; qui fimbriam
vestimti eius tetigerūt tantū accepit
virtutem multo magis qui totū ipm
sumunt. **Capitulu q;ndecimū**

Vnt accesserūt ad
eum. **Palanus** ho
mines genefareti
et mīmū docti ce
dunt. Sed qui sapi
entes **vident** vi
dent iuxta illud

abstandisti h; sapientib; et prude
tib; et revelasti ea puilis. **Vn** dicit
Tunc accesserūt ad eū ab iudico sarbe
et phisei. **Aug;** de concor. euā. Ita
autem consertit civta maruatoꝝ sue
ordmem d. Tunc accesserūt ad eū ut
quid ipē transiit iudicat vop etiā q;
sequentiū ordo sicut. **Criso** ppter
h; aut erant hie tps desigant
ut ondat messabilem illorū nequiciā
nulli cedente. Tunc em venerūt q;
phima signa apatus q; in firmos ex
tactu fimbrie amauat. **Q;** aut ab iud
mō venisset dicit sarbe et phisei sic
du e q; p omē tribus erant dispersati
Sed qui i metropoli habitabant peio
regalyz erant velud amplioi fructes
honore et maiore supbia possidentes
Remigius Duabus autē decausis re
phendit et quia hab iudico erant
i a loco sctō descendebant et quia se

morez pti et legis doctores erant
et non ad distendū sed ad reprehendū
dīm veniūt subdit em. Dientes qre
discipuli transgredūt tradicoes semoz
Jeromius mira scribuz phiseoz q; stulti
dei filiū arguūt quare tradicoes hom
et pcepta nō sūt. **Criso** vide autē
qualiter et a sua mrogatōe capuit. Nō
em dicit quare transgredūt legem
moysi. sed tradicoes semoz. **Vnde** mā
festū est q; multa noua inducebant
sacerdotes quib; moyses dixit. Non
aditatis ad iudicium quod ego pmo iob
hadie et nō aufetis ab eo. et qn optebit
eos ab obfuatoꝝ liberatū tū ampli
oribus obfuatoꝝ alligauerūt. ti
mentes ne aliquis eoz pncipatū au
ferret et tribulioꝝ ee volentes q;
et ipi tēnt legis latorez. **Remigius**
Que aut sūt tradicoes manifestat mā
nis tū aut. phisei aut et omē iudei n
crebro lauent manus suas nō manducat
panem. **Vnde** et hie discipulos reprehendit
dientes. Non em lauant manus suas
tū panē manducat. **Beda sup** h;
Verba em pphetaz carnalit; accipie
tes q; dicit erat lauant et mudi esto
ta de corpe plid lauando suabat et iō
statuerant nō m; loz mamb; mandu
candū ee. **Jeromius** q; manus aut. i opa
nō corpis sed aie lauanda sūt ut fiat i
illus vbi dicitur dei. **Criso** pdeo aut discipuli
nō loz mamb; manducabat. q; iam
supflua deprecabant ea plid que sūt
necessaria attendentes et nec laudi et
nec pō laudi p lege hntes sed ut con
tingebat alterut; facientes. **Qui** em
et apm nēcū aliud q; tempnebat qualic
circa hac stidū hnt. **Remigius** vel
rephendebant phisei discipulos dīm nō
deista lauatoe q; consuetō moꝝ q; graus
et nōis tribus agit sed de illa super
flua que dei supfluous tradicoe sem
oz fuerat. **Criso** ppus aut
nō ex tū sicut sed confestim vocat sicut
dicitur qm eū qui magna peccat q;
paruis pitis alioꝝ sollicitū ee nō q;